

Sygn. akt V KO 19/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

na posiedzeniu w dniu 3 kwietnia 2014 r.

w sprawie **M. S.**

oskarżonego z art. 228 § 1 k.k. i innych,

po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w S. VII Zamiejscowy Wydział Karny w P.

zamieszczonego w postanowieniu z dnia 21 stycznia 2014 r., sygn. akt VII K [...],
w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosku nie uwzględnić

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S. VII Zamiejscowy Wydział Karny w P., wskazanym postanowieniem, na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy M. S., oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 228 § 1, 2, 3 i 4 k.k., art. 266 § 2 k.k. i art. 230 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. art. 12 k.k., do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Argumentując zasadność wniosku Sąd Rejonowy podkreślił, że oskarżony przez wiele lat pełnił funkcję prokuratora Prokuratury Rejonowej w P., a wśród świadków zawnioskowanych w akcie oskarżenia do przesłuchania jest dwóch prokuratorów pracujących w tej

prokuraturze. Nadto Sąd nie wykluczył, iż w sprawie oskarżonego może być badany wątek jego powiązań z lokalnymi przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, jak też wystąpi konieczność przesłuchania w charakterze świadków sędziów Sądu Rejonowego w S. Zamiejscowy Wydział w P..

Z tych względów wnioskujący Sąd uznał, że dobro wymiaru sprawiedliwości warunkowane potrzebą podkreślenia bezstronności organów procesowych i zachowania w odbiorze zewnętrznym obiektywizmu sądu rozpoznającego sprawę, uzasadnia przekazanie sprawy M. S. innemu sądowi równorzędnemu. Na poparcie tego stanowiska Sąd Rejonowy przywołał również postanowienie SN z dnia 23 października 2013 r. w sprawie IV KO 73/13, LEX nr 1385707, dopatrując się analogii tego orzeczenia do problematyki analizowanej w sprawie niniejszej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w S. Zamiejscowy Wydział Karny w P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Trzeba przypomnieć, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575). Co do zasady należy się zgodzić z wnioskującym Sądem, że w trybie art. 37 k.p.k. można zmodyfikować właściwość miejscową w sytuacji, gdy chodzi o podkreślenie bezstronności organów procesowych, jednak stanowisko Sądu Rejonowego w realiach przedmiotowej sprawy jest nietrafne. Analiza akt wskazuje, że M. S. w dniu 10 stycznia 2014 r. skierował do Sądu wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w S., w tym sędziów Zamiejscowego Wydziału Karnego w P. od prowadzenia sprawy, w której Prokuratura Okręgowa w K. wystąpiła przeciwko niemu z aktem oskarżenia i tylko z tego powodu postulował o wystąpienie do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu uznając, że przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości.

Wnioskujący Sąd, mając na uwadze powyższy wniosek, nie dostrzegł jednak, że dyspozycja art. 37 k.p.k. nie podlega interpretacji rozszerzającej i nie

ma zastosowania, gdy skorygowanie właściwości miejscowej sądu możliwe jest w oparciu o inne przepisy przewidujące odrębne przesłanki.

W analizowanym układzie procesowym, uwzględniając dyspozycję art. 42 § 3 i 4 k.p.k., przede wszystkim należało rozpoznać wniosek oskarżonego o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w S., w tym sędziów Zamiejscowego Wydziału Karnego w P., bowiem dopiero rozstrzygnięcie w tym zakresie pozwoliłoby stwierdzić, czy w odniesieniu do sędziów objętych wnioskiem o wyłączenie istnieją okoliczność tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności. W tym kontekście marginalnie trzeba dodać, że ewentualna konieczność przesłuchania w sprawie M. S. sędziów orzekających w P. stanowi jedynie hipotezę, której realizacja nie została w dostateczny sposób uprawdopodobniona. Nawet gdyby jednak okazało się, że z powodu wyłączenia sędziów Sądu Rejonowego w S. rozpoznanie sprawy w tym Sądzie byłoby niemożliwe, to Sąd wyższego rzędu ma obowiązek przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 43 k.p.k. Przeszkód do zastosowania tego przepisu Sąd wnioskujący nie wykazuje, bowiem nawiązując do tzw. stronnictwa zewnętrznej sędziów sygnalizuje jedynie lokalne powiązania towarzyskie oskarżonego z prokuratorami i sędziami w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w S.. Dlatego nie można czynić znaku równości między podstawami faktycznymi wskazanego przez Sąd Rejonowy postanowienia SN w sprawie IV KO 73/13 i rozstrzygnięcia w sprawie niniejszej.

Reasumując trzeba stwierdzić, że argumentacja podniesiona we wniosku Sądu Rejonowego nie wykazuje istnienia w sprawie okoliczności, mieszczących się w pojęciu „dobro wymiaru sprawiedliwości” użytym w art. 37 k.p.k., uzasadniających przekazanie sprawy przez Sąd Najwyższy innemu równorzędnemu sądowi.

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[aw]